

Nevepeneo
Poprijeta Devica Marija

1. letni ticsaj, 2. st.

1906. januar

Zmozsna
Goszpa Vogrszka

POBOZSEN MESZECSEN LISZT.

REDA GA -

KLEKL JOZSEF, KAPLAN V CSERENSZOVCU.

5. Velko za mladino csarno	po 15 krajcareh
6. " " " belo celo narezlano " 23 "	
7. " " " " ocsanasi narezlani " 16 "	
8. " " " " celo glatko " 14 "	
9. " " " rdecse celo narezlano " 23 "	
10. " " " " ocsanasi narezlani " 16 "	
11. " " " " celo glatko	14 "
12. Za zsenzke i mozske jáko lepo csarno csiszlo sze dobi " 12 "	
i celo z debelim zrnjom za sztáre lúdi " "	

Dobíjo sze nadale szvetinjice nevtepenoga popri- jétja 3 za	2 kraj.
i skapuleri, kakti 1) karmelszki	po 5 "
2) od csisztoga poprijétja	po 5 "
3) od trplenja Krisztusovoga "	5 "
4) Szv. Franciska za tret- jerednike	15 "
5) Pász szv. Franciska	10 "
Knizsica skapulerszka sze dobi	5 "
" Szrea Jezusovoga od g. dr. Ivanóczy Ferencz esperesa popiszana	" "
" Za kotrige oltárszkoga Szvesztva po- novlena i povéksana po Szalai Ste- vani plebánosi	3 "
i obszlednjim od družsbe szv. Stevana izdane knizsice vu vogrszkom jeziki od 3 krajcarov do korone sztojécse, v sterih sze doszta lepoga csté.	

Cserencsóc, Zalamegyé.

Klekl József,
kaplan.

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPA VOGRSZKA

POBOZSEN MESZECSEN LISZT.

Nevtepeno Poprijeta Devica Marija.

1854. dec. 8. — 1904. dec. 8.

To sze je godilo pred pétdeszetiimi leti. I po pétdeszetiimi letih? Doszta vecs. Zahvalnoszt krscsanszkoga lüsz-tva je letosz to pétdeszéto leto jezero i jezero prilik iszkala, jezero i jezero lepih pobozsnosztih izmislila, naj doprneszé tiszto, ka je pred pétdeszetiimi leti escse ne mogladoprneszti. Da drági krscseniki te nasz je escse malo bilo na szveti, ki zdaj na njem zshivémo, hladen grob pokriva vecsinoma tiszte, ki szo sze te veszelili, kak za pétdeszét let bo najvecs onih tüdi mati zemla zakrivala, ki sze zdaj veszelimo. Záto naj nadomeszti verno detinszko szcré nebeszkoj matere tiszto, v kom je pred pol szto-tinov dela se ne moglo meti, letosz

vszakojacske szpomenke goriposztávla na császt „Nevtepenoga Poprijetja“ na szpomin pétdeszétletnoga razglasenja té verszke pravice.

Te szpomenke scsémo mi nasemi szlovenszkomi lüsztví na znanje dati vsze, stere li z vedimo, najbole pa, ka sze je po nasih faraj godilo.*)

Szpomenki na csaszt pétdeszétletnomi razglasenji verszke pravice, ka je Marija brezi greha poprijéta bila, szo — hvala Bogi — vu velkom racsumi; nas liszt de meo zsnjimi poszel vecs let. Zacsnimó je zdaj v Marijinom iméni naprejprinasati.

1. V Rimi je drüstvo nasztavlenu, stero sze trdelo, naj sze pétdeszétletnica „nevtepenoga poprijétja“ kem lepse obszlüzsava. Edno diamantno csiszlo je to drüstvo szvétomi Ocsi ná szpomenek küpilo.

2. V Portugaliji je eden novi liszt zdáni pod iménom „O Legionario de Maria. — Homenagem de Portugal a sua padreiria no anno jubilar da Immaculata. Conceicao.“ V liszti sze na prvom meszli najde prelepa podoba ime-nitnoga szlikara Murilloja, ki je v pét ino dvajszetih formaj napravo podoba „Nevtepeno Device Marije“ i vszikdar prav lepo. Zato njemi je imé dáno „szlikar Nevtepeno.“ V tom liszti navdüseno szvedocsi pizszatel portugalscki, da je „Nevtepeno“ pravi dom, gde sze najbole csaszti, Portugalija i ka je „Nevtepena“ njihova goszpa „Nossa Senora“ (Nasa goszpa.)

Poszvedocsi pa to sz ednim sztárodávnim napiszkom, steri je lela 1656-ga v kamen vrezani ino sze etak glaszi. „IV. János, král portugalszki szebé i vsze visesnje orszacske plemenitáse sz drzsavov vréd od vekomaj nájszvetesemi „nájnevtepenesemi“ poprijetji Marijinomi nájszvetesnej zrocσιο i sze za njéne dácsare i goszpcoszínare szpoznajo. Z vün toga sz priszegov obezsajo, ka bodo za branitelco domovine odebrane Device nevtepeno poprijetje branili.

*) Edno ponizno proszjo bi meo pri toj priliki rednik „Marijinoga liszta“, to naj bi sze z nasih domocsih fär njemi naznánilo, kak szo letosz gde obszlüzsavali nevtepeno poprijetje ka szo dali njemi, na szpomin gori posztaviti sz kem szo veszelje szpravili nevtepenoj materi. Mladence bi na to dobroto oproszo ki íb v Cserenzszovce to na ednoj kárti, ali v ednom pizszmi na znanje dali. Marija njim bo zse za to zahválna i plácsa njim tüdi té trüd, ár vszako njoj szkázano dobroto obilno poplati.

Ka naj bi vu szpomini lüsztvá luzitanszkoga ósztaló, goszpódar je dao to v kamen zapiszati l. 1656-ga.

3. V Austriji je vecs drüstv razsirjávalo csasztenje „Nevtepené“, poszebno po liszti Dunajskom „Unter der Fahne Mariens“ (Pod Marijinov zasztavov.)

4. V Becsi sze lepo napredávánje vrsilo na postenjë Nevtepené.

5. V. St. Pólteni je bilo Marijino szpraviscse; od Marije popiszane nezracsunane knige szo sze verno vküpszpravlale. Bilo je vnogo misijonov vtoj püspekiji, i romanja v Marijino Celje, v Lourdes, v Rim.

6. V Rimi szo Marijanszko szpraviscse meli na ste-rom je brezracsuna lüdih navzocsi bilo z celoga szveta. Govorilo sze je na njem od zgodovine nevtepenoga poprijetja, od knjig i lisztoz Marijanszkih, od osztankov Marijanszkih itd.

7. V Sardiniji je bio veliki Marijanszki zbor.

8. Na Francoskom szo sze vnoga romanja vrsila, poszebno lepo je bilo mladencov romanje v Rim.

9. Z Hollandije szo katolicsanci z velikov procesijov v Rim hodili na szpomenek „Nevtepené“.

10. Na Spanjolszkom szo z cele drzsave Marijenszke drüzsbe vküpprisle i szii od Marijinoga csisztoza poprijetja pobožno z govárijale.

11. V Belgiumi szo imenitno „Marijanszko razsztávo“ odprli, kde sze je bilo vsze tiszto viditi, ka esloveka na Marijo more szpominati.

12. Na Nemskom szo katolicsanci po vszeh püspekijaj szlozsnozst oblúbili, da osztanejo verni katolicsanci, dobra Marijina deca.

13. Vu Sveici szo Marijanszke drüzsbe lepo i pobožno csasztile Device nevtepeno poprijétje.

(Dale.)

Szrcsen.

Med Szrca Jezusovoga pétkih te devéti.

ztem szam mojega szedem vür trpécsega potùvanja polovico opravo, kda na ednok v pamet vzemem, ka eden decsák naszlánjavsi sze na dveri me v globoke miszli zatopen debelo gléda. Tak dabi escse zdaj pred menov sztao, tak szam szí žapomno njegov obráz. Tak lepoga, sznazsnoga pojbcisa, zaisztino, szem escse nikdar ne vido. Znam, kabi sze vnogi dündeck za lepoga rad drzsao.

Collios Roberta jezik szo te szlednje recsi jáko scsegetale, ali doli je pozsro i nikaj ne pravo, naj niti pripovedavanja ne vtrgne.

„Mladencsek je meo okoli petnájszet let — nadeljáva dühovnik — ali na prvi pogléd szem ga escse za mlájsega miszlo. Z pod pogacsasztoga kranscsáka szo njemi csarni vlaszjé vizili na široko cselo i lepoto obráza dopunili. Z odkritih njegovih ocsih je neduzsnoszt i dobrotivoszt bliszketala Vesaszi na prvi pogléd sze je poszvedocsilo, ka pod lepov zvünesnjosztjov plemenita i csiszta düsa prebiva. Ali na obrázi szem njemi li nikso nemirovcsino i düsevno zsaloszt vzeo v pamet. Kda je ovárao ka ga pazim, lice sze njemi je szpremenilo i pogléd njegovih ocsih je nikso protivnoszt i nevoló ovado. Pohitroma sze obrno, dveri odpro, kabi v drügo kocsijo prek sztopo.“

„Pszt“, szem pszikao tiho zanjim, naj potnikov pazlivoszt na náj ne prizseném, i szam ga sz prsztom prijatelszko k szebi prikimao. Na moje zvánje sze je med ðverami obrno i z niksov protivnosztjov i z nesztalnim poglédom glédao na méne.

— Hodi szem szinek, szam znova odgovoro. Ali on je tak trdo, negibavno sztao, kak en szteber z mramora. Vesaszi szam v pamet vzeo, ka szem njemi veliko bojno napravo vu düsi. Na szlednje sze je li obládao, roko je z klüke dolvzeo i k meni sze je priblizsával. Komaj je nistere sztopáje napravo, tak da bi ga premenili, celo je nacsisi posztao. Na ednok je minola njegova protivnoszt i tak zavüpano je zacseo gucsati, ka szam szí ne vedo kaj od csüdivanja.

— O precaszititi goszpod — je pravo roko mi davsi — hvála visnjemi Bogi, ka szo me nazajzváli. Vcelom mojem zsitki mi je dūso escse níkdár ne taksa nemirovcsina tezsila, kak zdaj, i esi bi odhájao — pa bi zagotovo; cis bi me goripostūváni goszpod ne zváli — grozno delo bi sze znalo z menov zgoditi.

— Tū szi poleg méne deleszedi, szinek, szem njemi batrivsi ga odgovoro, kaj va szi pogucsavala. Na obrazi szem ti vpamet vzeo, ka ti níksa nemirovnoszt grizé dūso, záto szem ti kimao, da bi k meni so.

Poleg méne sze je dolszeo i gucs etak zacsko:

— Precaszititi goszpod, szpovedao bi sze rad.

— Dobro je, szinek; ali teccasz mores csakati, dokecs vlak v mojo pūspekijo ne pride, da zvūna njé neimam oblaszti szpovedávati. V L . . . i te szpovem. Tecasz mi lehko odkrijes zrok tvojeja nemira.

— Zaisztino, viziko postūváni goszpod, te dén je naj nemirovnosi v celom mojem zsitki. Naj od kraja zacsnem: pisem sze Sumner Rudolf, 15 let szem sztar i pét najzadnji let szem v New-Yorki v ednom katolicsanszkom závodi prezsvivo. Po dokoncsanom solszkom leti szem z dvema pajdásoma med bregé odiso sze krátkocsaszit i ravno zdaj proti domi drzsimo.

— Gde más prijátela? ga pitam.

— V szoszednoj kocsiji szta szziromaka.

Obadva szla jakiva mladenca, vu vcsenji vszikdár med prvimi i obadvá kotrige Marijanszke deáske drūzsbe. Tri leta je, ka szem v prijátelsztvo sztopo zsnjima i od tiszti mao szem pri njima níkaj hūdoga ne csūo i ne vido. Mela szta njidva tūdi edno málo falingo, ali poleg toga szta zaisztino jakiva vucsenika bilá.

Szpréhájanje szmo veszélo i lūbléno dovršili. Po lovini szmo hodili v ládji sze vozili, kopali sze, ribili poleg dobre vole. Szamo to nam je ne povoli bilo, ka je na 30 mil razpresztretoj krajini ne bilo ni ede katolicsanszke cérkvi. To je bio z en kraj, ali bole povem, z cela jedini zrok, da szmo sze veseraj na pot szpravili i to krajino osztavili.

Vidijo, precaszititi goszpod, jaz szem devéptésnjo pobozsnoszt zacseo na csaszt preszvétomi Szrci Jezusovomi

oprávlati, i dnesz ravno deveti pétek mam. Prijatela szta zse v preminocsem meszeci dokoncsala to pobožnoszt.)*

Vcseraj vecser szmo v edno vész prisli, poiméni S . . . i szmo sze zglászili pri g. plebanosi, ali na najvekszo zsaloszt, ne szmo jih domá naisli; nikse jako szilno delo jih z domi zézvalo i pred szobotov ne pridejo domo. Cela razsirjena. krajina je pod njihovo dühovno oblaszt szlisila. Sz szvétim precisiscsávanjom szmo tak mogli gorihenjati; jaz pa pá lehko znova zacsnem devét pétkov.

(Dale.)

Szrcsen

Szvéta rodovina.

— 22 Januara —

Hodi, lübi krcsenik, malo z menov okoli po szveti ! Penez doszta nemas — z menov vréd — zseleznice, brodi i ládje szo predráge za naj, csasza tüdi nemava zadoszta, ka bi na dvá celiva meszeca dom povrgla, pa csi bi nama to vsze povoli hodilo, ka bi valálo, nej bi naisla tisztó, ka iscevea.

Tá na szveta meszta bi te rad vodo v edno malo vész, vu Nazareth. Ne je velke meszto to, niti ne mali trg bilo vu onom csaszi, kda midva tam hodiva. Tákse málo szelo naideva szamo, kakse zse po tisztom kraji escse dendenesnji szo. Po szeli na szredi ceszta pela od szevra proti jugi pa prek bregov proti Jeruzsalemi. Na dva kraja ceszte szo po redoma hizsicske zozidane z kamna blizsnji bregov — edna taksa, kak drüga; nikaj poszebnoga ne viditi na njih, csi sze ti to ne vidi poszebnó, ka szo hizse brez sztrehe, ár je od zgorah vszaka vednáka, szamo telko nagnjena, ka voda lehko dol odleti, csi dezs pride. Da pa to tam povszodi tak od inda szveta, pa csi va sze

*) Drági estevci morebit znájo, vkom sztoji devét pétesnja pobožnoszt. V tom naime ka vszaki, ki devét meszecov [po szpoloma sze vszaki prvi pétek vredno precisiszti, ne merjé brezi szvesztv. Na szmrtnoj vöri bo vreden szvesztva potrebna gorivzéti. Jezus je to veliko milosceso obecsao.

malo tū zdrzsavala, sze nama se zna poviditi ta navada. Zato va dole sla ta na konec vészi proti jugi. Tū sztoji edna mala hizsička na právoj sztráni ceszte na breg naszlonjena, kak csi bi z brega zrászla. Okoli nje malo pole vidis, tak eden, ali poldrūgi plūg more biti, stero je z palmami k hizsi ograjeno, ka sze pozna, da k njoj szlisi. Na szteblaj viziki palm trszje gor plezi. Tū pa tam je meszto palme oljszko drevo. Drevje je ne ednih let. Naideva celo mlado, zdaj naszajeno pa okoli vszikdar vekse, na drūgom konci pa poszekano lezsijo nisterna sztebla pa trszje za esasz na brajdo raztegnjeno, dokecs poleg pá drevje zraszté. Kak pa pole? Okoli pod drevjom szo poldrūgi meter siroke vratnice, na sterih lepa trata raszté; dobra krma za kakso sztvar, ov del je pa te obdelan z leszenim oralom i motikami ráhla vcsinjena zemla lepo razdeljena na mense dele, na sterih vidiva malo psenice, zsita, orisza (reis), tōrsescice i t. d., kak sze zse po toj okolici pova vnoga sztvar, stere pri nasz doma nega, szamo v trgovini dobiti. Lepo je vsze ino veszélo za oko. Lepi réd vu vszem, posteno obdelano, brezi vsze perike, scsetalja, szmūdja csiszto sztoji pred nama.

Csido kde to more biti, ka je tak szkrbno vréd posztavleno? Hodiva dale, lahko pa zvediva. Poleg hizse mali ogracsek; polovica je z hasznovitim zelenjom naszejana i naszajena, ta drūga polovica pa z disécsimi, lepimi cveticami puna lepo po rédi, stera kazsejo, ka je vertinja te hizse nikaj ne menje pridna, kak vért, koga delo szmo zse vidili. Med evellicami lepe, vizzoke lelije vidimo z velikim, disécsim. csiszto belim cvatjom, stere szo razdeljene med drūge rozse, kak csi bi one mogle vu tom ogradci kralūvati.

Hizsa szama je bela, z csisztimi, od zsarécsega szunca leszketajocsimi sztenami — réd vsze povszédi okoli hizse, nikdi nikse nerédnoszti, ne larme, ropota, ne kričsa, ne kreganja. Pa ideva gori na breg, ka va vidila té celi lūbeznivi, tihi kraj; te vidiva, ka hizsa kre brega nema sztené, nego je vkūp zozidana z njim; cela je ne dugsa, kak 10 metrov, široka i vizzoka pa 5—5 metrov na ocsno mero. Od szpodi more stala, klet, kūhinja biti, od zgoraj pa prebiválicse tej blázsenih lūdih, ki szo szí tū máli

raj napravili v tom koti zemle. Na hizsi odzgoraj, nisterua skér vu lepom rédi lezsi, na szredi pa edna okrogla posztat zemle, vu steroj szo rozse se lepse, kak od szpodi v ogradci.

Vu to hizso va notri sla ; dobri, pridni, posteni ljudjé morejo tū prebivati, to kazse celo njihovo imanje. Na dvoriscsi tūdi vsze csiszto — kre sztene je droben kamen i peszek, dale pa csiszta zelena, pograblana trata i na konci drvotan z zoszekanim i vkūpszklajenim vejom i drvami, stera szo okoli orátje zemlé zraszla. Nindri nikse nesznáge, ne szlamé, niti szkálja raztorjenoga — tak ka sze csūdno poglédneva, jeli je taksa sznájzsoszt pri szziromaskoj hizsi mogocsa ? Nistera perotnina hodi po dvori, v odpretoj stali pa vidiva dve kozi i edno oszlico sztati, kak je navadno pri szziromaski hizsaj, — lepo pocseszane.

Kak szii tak vsze poglédneva, sztopi z kleti eden okoli 50 let sztar mocsnoga, viszokoga odraszotka mozs vu prosztoj obleki. Szero gracšuvajocse obrascsenjé, globeke brázde na licaj i ocsáj, mile, modro szvetle ocsi i mocsen izhodni nosz naj na patriarke sztarinszki csaszov opominajo. Cela prikazen toga mozsza nikso cshedno i bogabojazno mocs má vu szebi. Nakloniva sze njemi :

— Hvalen bojdi Bog !

— Bog je zmozsen. Odgovori on, pa dale právi :

— Zdravo hodita vu mojoj hizsi !

— Tūhinca szva, bi midva pravila, pa sze nama je tū taš vsze povidlo, ka szva notri prisla izskat tiszte lūdi, ki vsze to vu taksam lepom rédi i csisztocsi znajo meti.

Bog nam je dao vsza, ka mámo, — odgovoro, bi on njemi naj bo hvala za njegove dobrote.

— Ti Boga hvalis, midva pa delo i pridnoszt tvoji rok.

— Jasz szem szamo szejao, okapao, polevao ; Bog je on, ki je vszemi odrasztek dal, meni pa zdravje, pamet i mocs, ka szam vcsino, stera szo od moje sztrani potrebna bila.

Tak bi vsze vidila ino csūla, lūbi krcsenik, csi to vsze nebi pred jezero devétszto nisterimi letmi bilo tam v Nazareti pri hizsi szvetoga Jozsefa, hranitela nasega lūbeznivoga Zvelicsara.

Ár je szziromaska bila ta hizsa, nego v rédi tūdi.

Pravicsnoszt je prebivala vu njoj pa csisztoszt dűs — med lelijami szvojega ogradca szta hodila tam najlepša lelja püngrada bozsega: Blazsena devica Marija pa najlepši cvet etoga ncszrécšnoga szveta: Jezus, szin bozsi.

Pa csi bi duzse tam osztala, bi vidila mater Marijo, kak szí noszi vodo od jedinoga sztűdenca ete vészi na glavi, steri sztűdenec se dendenesnji sztoji i sze Marijin sztűdenec zové. Vidila bi njo vu njenoj csisztój, vu réd vzetoj kűhinji, vu lepo osznazsenoj hizsici, pri njenih knjigaj v szoboto i vu molitvi. Vidila bi maloga Jezusa, kak pomaga, na kelko njemi gingave mocsi dopűsztiyo, szvétomi Jozsefi pri njegovom polodelszkom, ali teszarszkom deli, ali Mariji pri csiscsenji pometanji, olepsavanji szvoje hizse.

Pa ne szamo to. Vidila bi tűdi to rodovino malo sztanoti i lezsti, k jeli ali od jela iti delo zacsnoti i dokoncsati pa vsze to vu szresnoj molitvi, z vűpanjom do Ocse nebeszkoga, koga mir tű kralűje.

Ár je mir tű bio — niedne razszrdjene, ali zsalosztne recsi, ne krika, ne kreganja vu to tihoto prislo. Lűbeznoszt Boga pa maloga Jezusa, lűbeznoszt z nebesz prihajojcsa do blizsnjega je dala tem mir ino zadovolnoszt. Trpeli szo tűdi — vecs kak mi rávno zato, ár szo lűbili Boga i edem ovoga, ali z veszeljom szo trpeli i hvalo dávali Bogi za trplenje ravno tak, kak za veszelje.

Kaj pa nebi! Od szvetoga Jozsefa edno recs hvale cstemo vu szvetom pizsmi, to ka je bio „pravicsen“. Ali vu toj hvali szvetoga Dűha je vsze povedano. Iasz ne miszlim, ka bi njegov plot na lűdszkom sztao, ka njegov ga oszredek nebi na mészti bio kabi on kda szveta od blizsnjega kaj zselo, ali vzeo, stero szí je zaszlűzso ne. Nevűrjem, ka on nebi tezsáki pomocsniki dao, ka njemi ide, ár pravicsnoszt ravno to pomeni, ka vszakomi szvoje: Blizsnjemi, ka je blizsnjega, Bogi, ka je bozse. Pa je szlűzso Bogi. Recs je ne prisla z vűszt njegovi, stera bi razzsálila Boga, miszeo, je ne bila vu szrci njegovom, stera bi bila proti Bogi.

Pa, Marija? „Ona je obdrzsála vsze ete recsi vu szvojem szrci.“ Vsze szvéte recsi, pa szí je niti od one velke milosztí nikaj ne pogucsala z lűdmi, stera je jedino njoj dana med vszemi zsenami szveta. Delale je pridno,

opravljala szvoje poszle 'z szrcom pa prebivala vu nebeszaj pri szvojen nebeszkom Ocsi i pri malom Jezusi. Csi je mela poszel med lüdmí, hitro ga je opravila ino sze je pascsila nazaj vu szvoj tihi, miroven dom, kde je lahko szama bila z szvojin Bogom i z szvojim detetom. Ne je marala za szvet, ar je bole lübila Boga, kak vszi Kerubi bole ga je poznala, kak vszi Szerafi, szvetesa je bila, kak vszi angelje nebeszki.

Pa mali Jezus? „Ou je pa raszo vu moci, modroszti i lübeznivoszti pred Bogom i lüdmí,“ pravi szveto pizsmo, „ino je bio szvojim sztarisom pokoren.“ Vékse hvale od ednoga deteta povedati nemore, kak je vu tej nisteri recsáj. Kak Bog je meo vekivecsno modroszt, kak cslovek, jo je pa szamo pomali szkazal, kak cslovecsa deca, ár sze je ne steo pred csaszom lüdem nazvesztiti. Vcsio sze je, molo je, delao je i szkrb je meo na to, da bi materi szvojoj i szvetomi Jozsefi vszikdar vsze povoli vcsino.

Kak je molo, kakse veszelje je meo, kda je z szvojim nebeszkim Ocsom gucsao, sto bi to popiszao. Ve szo szrca te vszeh treh kotrig szvete rodovine vedno pri Bogi bila — dela szo ne meli, ne szkrbi, niti poszla, vu sterom bi pozabili, ka oko vszevidocsega Boga ober njih pocsiva.

Zato, vcsimo sze od té szvete rodovine, premislavajmo szí nje zsvilenje pa njo proszimo, naj nasz pomaga z molitvov pred Bogom, ka bomo znali tüdi mi tak zsvetiti mali ino velki, i lübiti eden ovoga pa Boga na nas pravi haszek.

Bassa Ivan.

Zakaj sze jaz pri Jezusi rad drzsim!

II.

Vécérkvi sze rad drzsim
Jezus je tam;
Notri v oltári je
Dobro to znam.

Vervati morem to,
Bog me tak vesi:
„Krüh, vino je On na
Szluge recsi.“

„Notri v hostiji je
Celi zshiv Bog,
Ki je na krizsi szvet
Reso nadlog.“

Pitate morebit
Zakaj je szkrit?
In' v vozo oltárszko
Notrizabit?

Nikaj, ne pitajte!
Hránit me scsé,
Hráno i pitvino
Da mi v szrcé.

Njegovo telo je
Jesztvina tá,
Stera mi dšisi tak
Velko mocs dá.

I pitvina? - - Njeg'va
Drága je krv
Naj sze omocsim z njov,
Zemle szlab csrv.

Dober paszter mi je,
Ovca szam njem'
Záto me, pela pot
Telkokrát knjem'.

Szrcsen.

Pokore szvesztvo.

Pobűdjenje pokore.

Zedne imenitne i pobožsne rodovine rojen mladėnec je duga leta od pokore i szpovedi nikaj ne steo esűti. Szrce njegovo je trdo bilo, kak pecsina, mrzlo kak lėd. Tė neveren cslovek je ednok vu edno cėrkev sztopo, ne zato, ka bi tam Bogi szlűzso, nego naj bi szti tam po glėdanji csasz krato. Kdā je pa po cėrkvi okoli noszo ocsi szvoje, na ednok je posztano pred ednov podobov i ka je tam vido? Kral Izraelszki, David je bio tam naszlikani, kak klecsėcs pokorne szkuze pretā:se, stere je eden poleg njega klecsėcsi angel vu zlāto poszodo goriprijo, naj bi je neszo pred tronus Goszpodnov. Pod podobov szo ete recsi szv. Augusztina bile szpizsane: „David je szamo ednok pregrehso i vszikdar sze joko: ti pa nepresztanōma grehsis i nikdar sze ne joces!“ Mladenec je dugo pāszo szvoje ocsi na podobi, ednok szti je od pokorni krāleszki szkuz, drűgocs pa od napiszanih recsih premislāvao. Na ednok ga szamo sztroszi nikaj, kolina sze njemi vugnejo i globoko na szvoje szrce zglednovsi etak szti zgucsāva: „Kak malo trűda trbe, ka bi sto isztinszko pokoro csino! . . . Ti szti pa tak mrzel, necsűtlivi, ni edna perinja prāve pokoro sze nezsari vu tvojem szrci! Dāvīda, zmoznoga kralā, je ne bilo szram zsalosztne szkuzė pretakati, ti, nevolno sztvorjenje pa jocsa nepoznas!“ Na to pobožsno mislenje szo ocsi njegove rosznate gratale; i do toga mao otrdjeni grehsnik vu szvojoi nevrednoszti je niti poglėd ne vűpao podignoti i dokecs szo pokorne szkuze na kameni szrtėl kapale, dűsa njegova sze je vu miloscsi povrnenja szkopala.

Zmiszli szti, dűsa krscsanszka! kak je Davida Nathan prorok, tak toga grehsnika gledanje Davidove podobe na pokoro podignolo. Bog naine, ki nescse szmrt grehsnika, nego naj bi sze povrno i zsivo, vszakojaeske skeri mā naj bi z njimi csloveka z grehsnoga sznah zbűdo i k szebi nazajpripelo. Ovo eti nisteri vzgled pred tebe posztavim, vu sterih, kak vu gledali, lehko vidis, kak po vszakojaeski prilikaj Bog grehsnika gorisztroszi z dűsevne maajoszti ino ga nazāj vu szvoje ocinszko krilo vzeme. O, da bi te podobe odegrele i tvoje szrce, kak onoga mla-

denca podoba Dávidova, i z grehsne poti tebe nazaj k Bogi povrnole!

Egiptomszka szpokornica, Marija je vu szvoji 12 letah z ocsinszke hizse odszkocila i vu Alekszandrijo odisla, kde je vu necisztoj telovnoszti zsvela. 17 let sze je vu hotlivoszti zalevala, te je pa sz nikimi romari v Jeruzsalem odhajala, ne zato, ka bi sze tam szpokorila, nego naj bi tam nove prilike iszkala na húdo zsvljenje. Zgodilo sze pa, ka je Marija na den zvisenja szvétoga krizsa szamo z zanderoszti túdi stela vu cérkev sztopiti. Ali pri cerkveni dveraj je to opázila, ka kda vszi ovi drúgi na lehkoma v cérkev sztopijo, njo niksa szkrivna mocs nazajzadrzsava. Probala je dvakrat, trikrat notrisztopiti, ali vsze zobsztom. Zdaj na ednok bleđa posztane i prevecs sze presztahsi, ali bozsa miloszt je preszvetila njéno pamet i eto miszel je pobúдила vu njoj: „Ti szzi za volo tvoji vnogih grehov ne vredna, ka bi sztopila vu to cérkev i vidila krizs szvéti!“ Na to mislenje sze prevecs razdreszelila i jocsics vu predvor cerkveni poteguola. Ka bi csinila, ka bi zacséla? Na ednok sze szamo na edno podobo blazsene Device Marije zaglednola i te njoj na pamet szpadne, da je zse vnogokrat csúla, ka je Marija Mati milosztivna, obramba grehsnikov. Z punim vüpanjom tak poklekne pred podobo njeno, proszecsá Mater bozso za to miloszt, naj bi vu cérkev lahko notrisztopila i tam sze z celoga szrca k Bogi povrnola; z ednim je mocsno oblúbila, ka sze prav pobogsa ino de osztro pokoro delala. Po etoj molitvi i oblúbi je z nova probala v cérkev sztopiti i na lehkoma je vu njo prisla, kde je britko objokala szvoje grehe. Po ednoj dobroj obsinszkoj szpovedi je pa odisla vu púsztino, kde je 47 let pokoro csinila. Zaprva sze je z szebom prinesenim krúhom hránila, szledi je pa szamo travo i korenje jela. Kda sze je z nje oblecs doliraztrgao, doszta je mogla trpeti v leti vrocsino, v zimi pa mraz. I kelko sze mogla escse vojúvati proti szkúsávaj, stere szo jo ne odsztavile. Száma je to pripovedavala Zozimusí pobožsnomi szpovedniki, ki jo je edno leto pred szmrtjov vu púsztini najso: „Szedemnajszet let, kak dugo szam neciszto zsvela, szam sztrasno szkúsavanje mela; vecskrat szam szzi miszlila, ka je celi pekel proti meni sztano. Vu teh dnévaj szam ne csinila drúgo, kak jokala i telo vmárjala. Szamo

kda szam sze tak vözjokala i telo z bicsüvanjom szploh szkrvavila, te szam pokoj vu szrcé nazajdobila.“ Ovo tak je gratala velka grehsnica po dugoj, osztroj pokori velka szvetica !

Zmiszli szi, cslovek, ka vnogokrat ti tüdi, kak egip-tomszka Marija sz praznim szrcem ides vu cérkev, pribli-zsávas sze k Jezusovomi krizi. To csakas, naj bi kaksa szkrivna mocs pri cerkveni dveraj tebé tüdi nazajzadr-zsala ? O ne csakaj novo csüdo od Boga, jeli ti je nej za-doszta, ka je on vu szvojoj dobroti na tebe tak dugo csako. Pascsi sze ti tüdi pod obrambo szmilene Matere, naj bi ti ona miloszt szpreobrnenja szproszila.

Vzglied szpokornice szv. Eudokszije nam tüdi szve-docsi, kak szmileni je Bog proti grehsnikom. Ta zsená sze je vu drügom sztoletji, vu Heliopolis várasí szploh na razvüzdano zsvlenje dala. Ali szmileni Bog je na to vu szpacslivom zsitki plavajocso grehsnico tüdi obrno szvoj dobrotiven pogled ino jo je za najizvrstnesi vzglied pokoro csinecsih grehsnikov szpreobrno. Eden German imenüvani redovnik szi je naime vu szvojem potüvanji vu Heliopolis várasí mogo pocsvati, sztanovanje szi vzeo tam pri ednom krscseniki. Hizso njegovo je szamo edna tenka sztena locsila od one hrambe, gde sze je Eudokszia zdrzsavala. Po kratkom pocsvinki v nocsi je redovnik gorisztano i poleg baracske navade na glász zmolo jütrasnjo molitev, po tom pa na glasz csteo z edne knige od sztrasnih mok pek-lénszkih i od blázsensztva nebeszkoga veszelja. Eudokszia sze na glaszne recsi zbüdila i pazlivo poszlühsala tak molitev, kak cstenje, dokecs je nenavaden sztrah prehodo vesz njeni notranji del. Na drügi den je k szebi dala prizvati redovnika, i kda bi njoj on obilnese razlozso ono, ka je prvle csüla, escse veksa sztrahota jo obisla. Na ednok szamo zsalosztno objokana pravi : „Csi je tak vsze to, te szam jasz na veke pogüblena, z nebesz vöszünjena i na veke na pekeo dana.“ Redovnik jo po tom opita od nje-noga vadlüvanja i preminocsega zsvljenja i zvedo je, ka je Eudokszia escse poganszka i ka je do toga szploh szveti i telovnoszti szlüzsila. „O ka bi mogla csiniti — zdihava szi od bozse milosztí preszvecsena — naj sze nebi szkva-rila, nego na veke zvelicsala ?“ „Csini pokoro, zazovi dühovnika, navcsi sze pravice krscsanszke vere, daj sze

okrsztiti — veli szv. German — po tom sze pa pobogsaj i bodi sztalna vu dobrom.“ Eudokszia je naszledūvala dobro opominanje, dá sze okrsztiti, razdeli vszo szvojo vrednoszt međ szziromake i tak osztro je zšivela, ka je vszem na csūdivanje bila. Szledi vu 114 leti je vredna bila za Krisztusa szmrt gorivzėti.

Kak vnogokrat szí zse ti kršcsenik tūdi esteo ali predgo poszlūhsao od peklenszkih mok i nebeszskoga veszelja i szrce ti je trđo osztanolo. Ali je tebe zszmetnese sztrsznoti, kak poganszko Eudokszijo? Tecsasz scsés csakati z evangeliumszkim bogácom, dokecs sze vu moke peklenszke szploh nezakopas, kda bodes sze na veke mogo jokati, ka szí zgūbo nebeszko blázsensztvo ?!

Kak vnogokrat ti tūdi za hūdim poszvetnim estenjom lecses, stero otopi szrce tvoje na dobro, zavlácsi dūso i volo oszlabi. Lūcsi vkraj od szebe takse knige i vzemi szí takse vu roke, vu sterih pravico i ravno pot naides na odszlobodjenje tvoje nemrtelne dūse. Vnogokrat sze na edno recs dobre knige sztrszne i pobogsa grehsnik, kak bodemo to z naszledūvajocsega vzgleda vidili.

Edna bogata, ali grehsna goszpa, kda bi ednok keszno v noci z veszelisca domo prisla, szvojo szlūzsbeno deklo je escse poleg edne pobozsne knige verosztvajocso naisla i njoj pravla: „Kak znas kaj taksega tak dugo csteti?“ Ali naednok je dekla britko jokanje zacšūla z goszpinjine hizse. K njoj sze popascsi ino jo szpitava, ka sze je zgdilo. „Ah, edno recs szam zaglednola v tvojoj knigi, stera mi je pokoj prevzela: Vekivecsnoszt.“ Na drūgi dén je gehsna goszpa pobozsno k szpovedi prihájala i odršgnola sze od grehsnoga zšivljenja.

Kortonszka Margeta sze je na necsiszto lūbézen vuzgala do ednoga lepoga obráza mladenca; na njegovu zapelavanje je povrgla ocsinszko hizso i po szvojoj telovnoszti oszlepnjena devét let z tem mladencom vkūpzsivela. Zgdilo sze pa, ka je on ednok z domi odiso. Margeta ga dugo domo csakala. Po nisteri dnévah je domo prisao pszicsek, steroga je njeni pojbar z szebom vzeo, kavulo i za oblecs cukao szvojo goszpo, tak da bi njoj steo na znanje dati, ka jo nikam scsé odpelati. Margeta je naszledūvala psza, steri je njo v log odpelao, pri ednom drvo-tani szlano i vehke zacšao z tacami razbreavati. Margeta

njemi pomaga i kda je drva na drugo meszto szklála, sztrasno videnje sze pred njo posztavilo. Tam je lezsao njéni pojbar mrtev, goszti vlaszje njegovi szo sze od krvi i blata vküpzgrabili: lepo erdecse lice od csrvov podjedeno, szvetle ocsi na veke zaprete . . . Margeta sze je vu vszem teli sztroszila na to videnje i nadehnjena od bozse miloscse ob prvím na to zmiszlila: „Kama je pa prisla düsa njegova?“ Z sztráhon i z trepetanjom je odsztá vila to meszto, pokoro csinécsa sze je vu ocinszki dom nazájpovrnola, szledi pa odsztavivsa ete szvet vu szamosztan sztopila i 23 lejt objokavala szvoje grehe!

Csi sze ti teska vidi o krscsenik, pokora, naj te odpela tvoj angel csmvar k ednomi mrtveci ali pa na pokopálicse, i tam szí premislavaj, ka do ti mrtvo telo ali pa grobi pripovidavali. Oni do te vcsili: Na te sztalís prides tí tüdi, zna biti na hitroma; eti vu globocsini groba do tvoje telo tüdi csrvjé razkapali! Kde de pa tvoja düsa? „Zato obscuvaj szí düso, da kda sze tvoje telo vu grob porüsi, te bode vcsni Szodec tak pravo düsi: Idi vu radoszt Goszpada tvojeja!“

Szv. Lidvina je ednoga velkoga grehsnika zse dugo zobszjom opominala, naj bi sze k Bogi povrno. Csi ravno je prevido szvoj nevaren sztalís, pokoro je nej steo csiniti Kda je to szv. Lidvina v pamet vzela, obezsala je njemi ka ona za njega escse to najvékso pokoro zvrši, szamo naj njoj oblübi, ka de za pokoro edno celo nocs znák lezsao. Grehsnik sze zaszmejë na to lehko pokoro, i njoj obezska ka pridocso nocs to vcsini. Ali kak je na mehkoj poszteli eden csasz znák lezsào, navolo sze i rad bi sze na drügi kraj obrno; ali vcsaszí sze zaszramoto, ka niti tak malo obezsanje nebi mogo zdrzsati, dale je znák lezsao. Po mali sze njemi vidlo, ka zse nemore presztáti, ali szpomenovsi z szvojeja obezsanja duzse je znák lezsécsi osztano, csi ravno je celo milo nocs ne prisó szen na ocsi njegove. Vu tom sztalisi szo njemi etakse miszli prisle na pamet: „Csi sze mi zse eta nocs na mehkoj poszteli, kga me nikaj neboli, tak dúga vidi, kaksá de ona nikdar nepretrgnjena vekivecsna nocs vu pekli? Ja, zemelszka nocs sze za nistero vüro szkoncsa, ali ova nocs de na veke trpela! Vekivecsna temica, vcsno trplenje! . . .“ Té poszlednje recsi szo sze njemi tak sztrasne vidle, tak da

bi zse glasz trombentov szodnjega dneva zaszlisao. Nemi-ronoszt i zsaloszt szo vmarjale szrce njegovo. I kda je zorja pocsila, te je on cslovek, ki szi je, kak okoren greh-snik dolilego, kak na pokoro mocno nagnjeni gorisztano. Zse sze je ne bojao od osztre pokore, naj bi sze szamo od vecsne noci, od vecsnoge trplejnja odszlobodo. Na kelko sze veszelila szv. Lidvina, kda je vidila, ka velki grehsnik zdaj szam rad oprávla pokoro, stero je meszto njega zvr-siti obezsala.

Na etom meszti vcsaszi tüdi szpreobrnjenje szv. Augusz-tina po kráci doliszpisem. Mati njegova, szv. Monika, sze dugo jokala i molila k Bogi za njegovo szpreobrnjenje ár je Augusztin. szin njeni, po krívi potaj hodécsi zazvüzdano zsivo. Zsalosztna mati je zse malo ne vu dvojnoszt szpad nola nad njegovim szpreobrenjom kda jo je szv. Ambrus, majlandszki püspek etak potrostao: Nemogocsno je, ka bi sze on szin, za steroga je telko szkuz prelejáno, po-gübo.“ Iovo Bog je naszkori poszlühno vrelo moliteo. Kda je naime Augusztin zvedo, kak lepo predga Ambrus vu cérkvi, on je tüdi vecskrat k predgi prihajao. Zaprva szamo záto, ka bi sze od toga glasznovitoga predgara návcsó naprejdavati, ali po kráci je pravica tüdi pot naisla vu njegovó szrcé. Doszta sze mogo vojüvati proti szvojjim hüdim nagnenjom ali z bozsov milocsó i z mocsnov volov vsze je ládao. Vu ednom dnevi, kda bi szv. Augusztin vu ogradi hodécsi szi pod edno figovo drevo doliszéo ino szi od szvoje dvojlivoszti na glasz premislávao: „Kak dugo, kak dugo bodes sze escse szrdo na mé, Goszpodne? Nesz pominaj sze z moje prvejse hüdohe. Kak dugo? Kak dugo? Vütro i znova vütro? Zakaj ne dnesz, zakaj sze neszkoncsa spot moj vu etoj vüri?!“ Kda bi sze Augusztin tak szta-rao i molo naednok tak da bi z nebész csüo recsi: „Vze-mi i cstí!“ Potom sze je nazaj povrno na ono meszto, kde je prvlé dolidjal knigo lisztoz szv. Pavla apostola, gorivzeme odpré knigo i csté jo na onom meszti kde sze njemi ravno goriodprla. Tam szo pa bile ete recsi: Kak vu dnevi posteno hodimo ne vu nezmemnoszti i pijanszti ne po neposteni hizsaj i grdosztiji, ne vu betanji i nevós-csenoszti; nego oblecste sze vu goszpodne Jezusa Krisztusa i telo necártajte poleg pozselenja.“ Vecs njemi je ne trbelo, ka bi sze tmica njegove düsa odegnála i vu szrce njegovo

neobládana batrivnoszt sztopila. Mocsno, neszpremenlivo je oblúbo, ka sze celo prekdá na bozso szlúzsbo. Naszkori sze je od Ambrusovih rok dal okrsztiti i z velkoga grehsnika je velki pokornik, szvetnik i cerkveni vucsitel posztano.

„Vzemi i cstí“ veli i tebi, kresanszka dúsa, angel csuvar; vzemi i cstí eto eli drúgo, dobro knigo, i naides vu njoj najprilicsnejse skeri na odszlobodjenje tvoje dúse. Edno malo szí zse poszlúhno opominanje tvojega angela varivacsa, kda szí to knigo vu roke vzeo cstí szamo dale csúdnovito szpreobrnjenje Vnogih szvécov, ali ne szamo zanderoszti, nego z pobožsnim nakanenjom ka bodes nje naszledúvao Pravi ti túdi z szv. Augusztinom kda je csúo drúgih pobogsanje: Csi szo to lehko vesinoli oni, zakaj nebi vcsino to ti túdi.“

Poznamo tekaj i szpreobrnjenja szv. Ignáca od Loyole, ki je vu mladoszti vojak bio i prevecs razvúzdano zsivo, nikaj ne marajocsi za szvojo dúso. Vu bojni poleg Pampelona várasa pa sztreljeni je na levo nogo oplantao i kak mocsno ranjenoga szo vu bolnico poszlali. Kda bi pa njemi tam dugi csasz bio pripovesztne knige je proszo za stenje. Ali kda szo takse ne meli vcsaszí tam dvoje dúhovno cstenje: Jezusa i Szvécov zsvljenje szo njemi vu roke dali. Zaprva szo sze poszvetnomi Ignáci té knige ne povidile i szamo zato njé prebirao ár je drúge nej dobo; ali bozsa miloscsa ga na telke zakopala vucstenje teh knjig, ka sze je na ono mislenje, ka je csino i trpo za nász Jezus i kak szo sze pascsili. njega szvéci po krizsnoj poti naszledúvati, vu szrci globoko sztrszno, obzsalúvao je szvoje preminocse zsvljenje i mocsno je oblúbo ka de po tom szplo i Bogi szlúzsó. Ozdravivsi sze z poszvetnoga vojaka je vojak Krisztusovoga krizsa posztano, pod sterim szí jedino lehko nepovehnjeno korono zaszlúzsi.

Mansi József od szebe eta pripovedáva: „Dugo szam szamo za poszvetnim letécsi trgovec bio i na vsze drúgo bole szkrb noszo, kak na szvojo dúso. Ednok szam sze vu mojoj trgovini na pot szpravo. Pot moja je kre edne Marijanszke cérkvi pelala, kde je ravno predga bila. Edna szkrovna oblaszt me priszilila, naj bi vu cérkev sztopo. Pregdar je ravno od pekleuszkkih mok gucsao, stere do na veke trpele, i vecskrát je ponavlaó ete recsi: O vekivecs-

noszt, stera nikdar nebode mela konca!“ Té recsi szo mi vszikhár vu vühaj sumele i ne szam mogo dale protisztati, pretrgno szam vezálje, stero me je k szveckomi grehsnomi veszelji vézalo i pod varsztom Jezusovim, nasega dobroga Pasztéra, szam najso mir právi steroga szvet nemere datj.“

Ti szi túdi zagotovo dosztakrát csűo priszpodebne recsi, krscsanszka dűsa, z predgance ali kak vu nerodno zemlo szemen, szo kapale recsi bozse na szrce tvoje. Kak dugo do sze glaszile se k tebi recsi bozse? Premiszli szi, kak te opomina szv. pizmó: „Dnesz csi te csűli recs njegovo, neohtrdite szi szrca vasa.“

Z naprej prinesenih prilik lehko previdis, draga dűsa, na kelko sze pascsi dober Pasztér po vszakój priliki zablodjeno ovesico nazaj k szebi pripelati. Knige bi lehko vkűpszpiszao, csi bi steo vszako takso priliko naprejdati. Vu szkrivnom razodenji szv. Jánosa eta govori Bog: „Ovo sztojim pred dverami i trűplem; sto csűo bode glász moj i opré mi dveri, notrisztolim k njemi.“ Po vszakój skéri trűple Bog po dverah nasega szrca. Ednok nasz po predgi, drűgoes po estenji kaksí dobrih knjig zdaj po karajocsoj recsi poglavarov i prijatelov nasz Bog zazava; dnesz grmlenca i bilszk, vűtro pa neszreca, beteg i neodovedna mrtelnoszt nasih poznancov nam kazse pot, stera k Bogi pela. Kak nevarno je na nasz gledocs, csi mo hozse pozvanje i opominanje zamétávali, to nam szvedocsi szv. pizmó z etimi recsmi: „Kda szam vasz zvao i nej szte me bogali, razprpsztro szam roké moje, i nej sze najso ki bi sze gorizgledno; da szte zapűsztili tanácse moje i zavgrli káranje: jasz mo sze túdi szmejal nad vasem pogűblenjóm i ospotam vasz, kda sze hitro na vasz szűne, nevola i neszreca. Te bodo me na pomocs zazávali, i neposzlűhnem je, iszkali do me, i gori me nenaidejo.“ O kak sztrasne recsi! Bog nam prevzeme dugo ponűdjeno, ali vecskrat zavrzseno szvojo milosceso, brez stere sze nemere grehsnik szpokoriti; kak szam Jezus pravi: „Nisese nemere k meni prili, csi ga szamo Ocsa nede vleko“, to je bozsa miloscesa je potrebna, stera bi ga zazavala ino vuzsigala na szpreobnenje. Vzemi szi na szrce recsi szv. Krizosztoma, stere je onim zroceso, ki sze vu bozsoj miloscsi szlepo vűpajo: „Vu bozsoj szmilenosztli sze vűpa vnogo lűdi govorecsi, ka szo vnogi milosceso zadobili vu

szvojoj kesznoj sztaroszti. Neszpametnese zse nemre gucsati cslovek. Tak szpij csemér, vej szo sze vnogi zse po esüdnovitnoj poti od szmrtni odszlobodili. To nebodes csinil, ár za neszpametno drzsis takse delo. Vu bozsoj milosczi sze pa szlepo vüpati je se véksa neszpametnoszt, ár sze je vecs mrtvih ozsivelo, kak szlepo vüpajocsih poszlednjo miloscso zadolilo. Jeli ti to zadobis? To pravis: zna biti. Zna biti ja, ali zmiszli, ka, od toga viszi tvoja nemrtelna düsa, tvoja nekivecsnoszt.“ Szv. Augusztin pa eta pravi: „Z ednoga sze szpomené szvéto pizsmo, ka je rávno pred szmrtjov szvojih grehov odpüscsejnje zadobo (deszni razbojuik, naj nebi vu dvojnoshzt szpadno, ali kda je té jedini, zato sze neszprevedi i neodlasaj do szmrtni povrnjenje.“

Da je tak bozsa miloscsa na zvelicsanje potrejbna; mi sze pa vu nasoj nevrednoszti lahko bojimo, ka szi po nasi szlabi molijvah bozso miloscso szpraviti nemoremo: na szrecso mamó pri Bögi zmozsno szredbenico, Mater Bozso, Dévico Marijo. Ona je obramba grehsnikov, zato vszaki den k njoj zdibavamo govorécsi: „Moli za nasz grehsnike!“

K Ligouri szv. Alfonzi je edna grehsna zsená prihjala i med szkuzami njemi odkrila szvoj razvüzdani düseven sztalís. Alfonzi sze pomilila ta zsenzszka ino njo je k Mariji, obrambi grehsnikov, prepórocsó. „Szamo mej vüpanje — pravi szvetnik zsenzszki — jasz ti edno pot pokázsem, po steroj sze lahko nazajpovrnes k odsztavlenomi nebeszkomi ocsi. Ovo, mi mamó edno mater, ime njoj: Marija, ona poszebno brani grehsnike. Ka vsze vesini edna mati za szvojo deco? Csi edno z njih szadne, jeli neodsztavi ove, ka bi to szpadjeno goripomogla? Kak nje tolazsi, kak je ocsiszti z blata, csi szo sze zamazali! Paesi sze ti tüdi k toj lüblenoj materi. Ona tebe tüdi goripomore z dühovnoga szpadaja i z maternov szkrbjov ti ocsiszti düso od vsze grehsne necisztoese.“

Ali Marija szamo one grehsnike brani, pomaga, szamo za one sze moli, ki mocsno nakanenje majo, ka bi sze szpreobrnoli i pokoro csinili. — Liguori szv. Alfonz nam pise, ka sze eden velki grehsnik etak zdihaval: „Oh Maria, pokazse, da szi ti moja mati!“ Po tom sze njemi tak vidiio, da bi njemi Marija odgovorila: O cslovek! szkazsi

mi ti tüdi, ka szi moj szin!“ to je: pobogsaj sze, naj bi vreden bio moje materne szkrbi i lübeznoszti.

Molitev za miloscso prave pokore.

O Bog moj! kak velko je tvoje szmilenje i kak dugo potrplivoszt tvoja! Zse vnogo letszam grehsno zsivo, i ti szi szmilenje meo z menom! Kelkokrát szam szi zse zaszlüzso, naj bi vu tvoje pravicsne roke szpadno ino bi me daona kastigo; ali na meszto zaszlüzsene szrditoszti szi mi tvojo dobroto kazao i mojo nezahvalnoszt szi z dobrim okládjal. Kelkokrat szi me pozávao, naj bi sze popascso vu tvoje ocsinszko krilo; ali jasz szam nej steo, vu ruzsnoszti grehov lezsécsi nej szam steo csüti tvoj pozavajocsi glasz. I poleg, toga kak csüdnovitna je tvoja duga potrplivoszt! Do denesnjenja dneva szmileno csakas moje szpreobrenjenje. Kak evangeliumszki dober ocsa na povrnjenje szvojega raszipavajocsega szina, tak szi csakao, najdobrotivnesi Ocsa, do dnesz na méne! Zato zse dnesz gorisztanem, naj sze nedopuni mera mojih grehov, ino kak raszipni szin zsalüvajokcs nazaj k tebi prihajam, najmilosztiivnesi Ocsa. Ali, moj Bog! greh mi je prevzeo mocs i szpreobrnovo; zato k tebi zdihávam kak Efraim pri Jeremiás proroki: „Povrni me Goszpodne! i povrnem sze; ar szi ti Goszpod i Bog moj“ i z Dávidom: „Csiszto szrce sztvori vu meni, Bog! i právo düso ponovi vu mojem notresnjem. Neodvrzsi me od lica tvojega i düha tvojega nevzemi od méne.“

Oh Jezus, ti jedini dober Pasztér! hodi meni, zablodjenoj ovesiczi na pomocs, O, jasz sze znova k tebi nazaj proszim k tvojoj neduzsnoj csredi zselem szlisiti; ali zavezstüjejo me hüda pozselenja, szlepijo mi ocsi szvecka dugovanja. Hodi dober Pasztér odszlobodi tvojo ovsicso z voze, ocsiszti z rossov miloszti tvoje ocsi moje, vzemi me milosztiivno na plécsa tvoja, ka bi lehko pravo od mene angelam i szvécom tvojim: „Veszelite sze z menom ár szam ovco, stera sze zgübila, znova gori najso.“ Po knigi (Nagy Antona kanonika od pokore.)

Szobocsánec.

Devica Zmozsna.

(Dale.)

Szrce Hildegarde sze je zato vu zsaloszti vtáplalo. Zsalúvala je i zsalosztila sze zavolo nevernoszti szvojega tivárisa. Ali tem bole je pobozsna bila i csuvala, da bi sze te hūdi vzgled na domacse ne zgrabo. Ali ka má vesiniti zdaj, kda sze dozajtra terpecsa zabavlanja od dnéva do dnéva ponávlaajo, i hizsni goszpodár, ki sze szamo vu jūtrásnji vūrah poverne domo, osztanūje od szvétih més, na stere je szvojo tivárisico isztina ne z lūbeznoszti, nego z muszája szprevájó! Drzsina vidi to, sze od njega vesi, ali szamo hūdo. Hūdo sze pa csloveka lezse zgrábi, kak dobro.

Isztina! Szamo ka je dobro i imenitno delo, csi vu szrci globoko korenjé pūszti i je pri veri zraszlo, tákse, kak szto let sztaro bŭkovo drevo. Vihér more biti, steri je poderé. Na to dobro drzsino je zato hūdi vzgled niksi vpliv ne meo. Ráj szo sli tá, kam je njihova goszpá hodila tolazsbo vzet, k lūblenomi Bogi. Velka szrcsna bolezen Hildegarde je nje tūdi v tuzsnoszt szpravila, molili szo za szvojega hizsnoga goszpodára.

Ali Bog tak dabi ne poszlŭhno milo zdihávanje pobozsni dūs.

— Hildegarda! Lūblena moja zsená, doszta szam prispilo noco, pravo je vecskrát Dominko grof.

— Ali csi zgūbis? Csi te Bog pokastiga?

— Zakaj bi me kastigo? Ne szam kradno, ne szam vmoro nikoga!

— Ali neszpametno i gresno zsvívés; krscesanszke duzsnoszt nescses zvršávati.

— Kak bi zamūdo? Ve pa ti za obá oprávas pobozsnoszt. Ravno vcseraj szo mi pravli moji prijatelje, da je retka taksa dobra zsená, stera duzsnoszt szvojega tivárisa escse pri Goszpodnom Bogi vréd posztávi. Zato li moli Hildegarda.

— Jasz molim, ali komaj za szébe gresnico. Zato me pohodi dober Bog. Ti bi tūdi lehko bole nebeszke kincse szprávo, predragi Dominiko, steri na veke osztanejo, stere

erja ne poje, kak peneze i zemelszki kincs, steri sze doszta lezse zgübi, kak sze pripravu.

— No vidis, odgovori grof, ravno zato, ár zemelszki kincs hitro preide, je potrebno kak najvecs vküpszpraviti. Zato szprávlam jasz tüdi. Ti pa szamo szpravljaj nebeszke kincse, da bodeva vu nebeszkom kralesztvi tüdi kaj mela. Zdaj pa Bog te blagoszlovi.

Taksa dela szo sze med njima vécskrát godila. Hildegarda zdaj naprej vzeme najmocsnejši mecs zsene, to-várisice, szkuzé, ali zobsztom. Z temi je tüdi ne mogla obladatai hüda zseljenja i gresne návade szvojega továrisa, ne mogla potreti njegove obogatenja zselnoszti. Táksa szo té zselnoszti kak zsrebeta brez vüzde, stera je zsmetno ládati. Cslovek more biti, ki je vkroti.

Ka njoj je sziroti zacsnoti? Ne szpadne vu dvojenje. Dokecs szo mozs i njegovi prijatelje kupice praznili i sze veszelo zabavljali pri kártaj, ona odhaja vu domácsó hizsno kapelo i pred podobov blazsene Devica Marije dugo, pobožno moli za povernenje njegovo.

Ali vsze je po sztárom osztalo, se hüjse. Devica Marija sze lahko nescse pri Bogi za njega moliti? Táksa mislenja sze búdiyo vu njenój tuzsnoj glavi, da bi vdvojnósz szpadnola.

Ali Hildegarda je pregnala to szküsávanje. Doszta bole isztinszka i globoka je bila njena vera i pobožsnost, kak da bi vcsaszí vüpanje zgübila. Trpela je, molila i csákala

Od ednoga csasza, tak da bi Dominiko grof drügi posztano i sze preobrnó. Zgodilo sze je, da je vcsaszí cele vüre szedo ali sze szprehajao, i mocsno gledao na edno meszto na szteni ali pa po zraki vu dalecsino. Z klescsami bi ne edno recs z njega vöpotegno. Drügocs je pa treszko poko od csemerov. Nikaj sze njemi ne vidlo i grdo preklinjanje sze levalo iz njegovi vüszt.

Hildegarda ne razmela to posebno oponasanje szvojga mozsa. Vu zsaloszti sze jokala i britke szkuzé tocsila.

Lübléni Dominiko, — pitala ga je, z szkuznatimi ocsmi, ka ti je? Zbantüval te sto? Ali sze je pri versztvi kaj zgübilo? Bog moj! lahko pri imanji kaj nakvar prislo?

Dominiko je vu eden sztolec brszno, gor i dol hodo, ali edno recs ne odgovoro.

— Lehko szo kaj porobili, pita ga zsená nadale? Isztina, zse szi dugo nikaj ne pravo od onoga kincsa, ka szi pri kartanji dobo. Szi pridobo?

Hildegarda je miszlila, da je taksi gues vzela naprej, steri sze Dominiko grofi dopadne i ka zsnjim vösz-presa z njega kákso lepo recs.

Ali jako sze je vkanila. Dominiko pred njo sztopi, jo csemerno pogledne i zmuvi:

— Dobo je vrág! Ka sze mesas v moje delo. Tam je tvoja hizsa!

Szirota zsená szi ne dala se enkrat praviti. Obrne sze i odide. Dominiko pa sztrasno preklinja. Miszlo je, da ga továrisica z norije pita, jeli je dobo, záto sze je tak raz-csemero.

Ne je prispilo. Zse dugi csasz je zgüblavo velike sume. Kem bole je zgübo, tem vekse sume je devo, ednok more nazaj dobiti — tak szi je miszlo — zgüblene peneze.

Szreca ga povrgla. Ali on je ne gratao csednesi. Od dneva do dneva je globse so vu pogübelscsino, záto sze je njemi nikaj ne dopadnolo, niscse je njemi po voli nikaj ne mogo vcsiniti. I zdaj, da njemi je Hildegarda to naprej prineszla, csi ravno ne szama rada, njegova szrditoszt je ne mela mere. Notri je dao zapovedati szvojega konjara i njemi zapovedao, naj vcsaszi szedla i odhajal je brezi vsze szlove i recsi.

Hildegarda je z trnaca gráda gledala za njim. Brez szlove odhájanje njo je kak oszter mecs prehodo. Szkuzé szo njoj tekle, kak potok, sztrah i nevednoszt szo njoj poveksavale zsaloszt. Minola szta dvá dnéva, tretji tüdi i Dominiko grof se ne priso nazaj.

Na strti den pred poldnevom je Hildegarda na trnáci bila. Zajokane ocsi je mela, njeni pogléd je szamo domo mozsá csakao. Ali mozs je ne priso. Okoli poldneva sze je priblizsavao eden konjenik. So je kak veter, tak da bi ga jezero neprijatelov pŕeganjalo. Konj je szama pena. Zráven proti gradi drzsi.

— Dominiko — szkricsi od veszelja goszpa! Hvala visesnjeni Bogi, zshivé. Hvala tebi, Devica Marija!

Dominiko z szilov ide v hizso i edno recs ne pregovori nego doliszpádne z preobrnjenim pogledom vu eden mehki sztolec.

Dominiko, lübléni moj mozs, ka ti je? szpitávala je bojazljivo zsená.

— Zgübleni szam! Vsze szam zgübo!

— Goszpodne, ka sze zgodilo?

Globoka tihota. Zsená ga vecskrat opita, naszlednje njoj odgovori:

— Szreca moja me povrgela. Prijatelje szo vsze od mená dobili. Na dug szam spilo. Zgübo szam to tüdi. Za stirinajszet dni morem doli plac sati.

Kak zsmeten vdarec je szpadnola ta recs na szrce szrote zsene. Malo vgübe ne szpadne, kda to zacsüje. Ali szrce dobre tovarisice je na vsze mogocsno, v najveksoj zsaloszti tolazsiti zna.

— Do tisztoza vsze vred szpravis, pravi njemi.

— Véksi je dug, kak vrednoszt celoga imanja. Zgübleni szam. I z menom szti ti tüdi berasko palco vroke dobila.

— Vŭpajmo sze, Dominiko! Bog je dober. Zna biti sze najde káksi dober prijatel.

— Dober prijatel? pita njo mozs z britkim szmehom. O, Hildegarda, dobro szí ti pravila, da szo dobri prijatelje táksi, kak tenja. Dokes me szreca na rokaj noszila, szo z menom drzsali. Zdaj pa ka szam neszrecsen, szo me vszi zapŭsztili. Eden me ne pozna! Zse szam gucsó znjimi. Konec, konec je vszem. Da bi szamo tiszte tri dni ne so med nje.

— Ne szpadni vu dvojnoszt. Bog je dober. Povrni sze k njemi, naj te vu szvojo miloszt vzeme. Zapŭszto te, ár szí ti njega tŭdi zavrgo. Hodi, szpadniva k nogam preciszte Device Marije, naj bode tvoja zagovornica.

Za roko ga prime, pela, kak malo dete. Zsiva vera jo pela, Dominiko jo naszledŭje.

Tam na kraji ograda sztoji szteber „Matere bozse.“ Kelkokrát je zadobila Hildegarda na tom meszti tolazsbo vu britkoszti i dobra mislenja v nevolaj. Szem je pelala szvojega mozsá, ki je poklekno i mocsno glédo. O káksi razlocsek med pobozsnov zsenov, pa med mrzloga szreca mozsom. Szrcé mozsá, od hŭdi zselenj zburkano sze je ne znalo szegreti i na pravo csŭtenje zbtŭditi. Od dnéva do dnéva je naszledŭvo szvojo zseno na to meszto i v cérkev, ali poniziti sze ne znao.

Stirinajszet dni je zse szkoro preteklo i pomocs sze ne szkazala.

Eden den pevrle je Dominiko grof tuzsen, hodo vu prikraji ograda hodocsem logi. Okol njega szmrtna tihota, pa sze njemi li vsze glasznó zdi. Tak da bi njegovi prijatelje prisli szem oszmehavat njegov dvojni sztalis. Roko vkŭp sztizsne, da bi med nje vdaro, ali preminejo, potom pa sze z novics szkazsejo. Tak da bi sze njemi szkrivali! Nazádnje tuzsen posztane. Bog mi ne pomága, sto de mi pomágo? právi szam v szebi.

— Jasz ti pomorem! je j[bi]lo csŭtti i je eden grdi konjenik sztopi pred njega.

— Sto szí? pita Dominiko.

— Ka me pitas? Zadoszta, da ti lahko pomagam. Goszpod ednoga zmozsno ga kralesztva. Racsun moji szlu-

gov je nepovedani. Bogasztvo moje je nezracsunano. Moje jedino zselenje je vszákoga blázsenoga vesiniti. Podaj tvojo roko i te za blázsenoga vesinim. Szamo edno térjam od tebe : pokornoszt.

Po liszti „Virágos Kert“
Dober Prijátel.

Lübézen ne merjé.

Lübézen ne merjé sz telom, ne zakopa sze zsnjim v grob, nego ide tá, kama v miłoscsi sztojécsa dūsa po szmrli, ali v nébo, ali v purgatorium ; tam odnet sze zsari za od sztávleno deco materinszka, za osztávlene sztarise decinszka, za osztávlene hizsnike tiváriska lūbav. Szamo z pekla sze ne szveti ona nazáj, ár sze tam vecs ne lūbijo nego szamo preklinjajo i odúrjavajo.

Edna prelepa ino genliva zgodba nam pokázse, ka szí nasi v Jezusi pokojni na nász miszlijo. V dnevniku ednoga angleskoga pobožsnoga plebánosa z zdasnjega vremena to naidemo popisano :

„Té (imenŭvani) dén szem z mojima kaplána celi dén szpovedavao. Komaj vecsér ob deszetih szem priso domo, naj bi nalozsene dūhovne molŭtvi zvrso. Pomocsnika dūhovnika szta escse v cérkvi osztanola.

Komaj sze hapim moliti, zse moreun gorhenjati ; vrátni zvoncsek sze oglaszi, szilna szpoved je ; edna v csarno oblecsena sztarovicsna zsenzka jo proszi za ednoga mladénca vu Jezusovom iméni. Opitavsi jo, morebit bi do jŭtra lehko zsnjov pocsakali, mi odgovori : nikak ne. Na to sze oprávim gor i idem v povedano vulico i hizso. Dezs sze je levao, kak protje i dokecs szam do cila priso, do niti me namocso.

V hizso sztopivsi toga mládoga csloveka toti naidem tam, ali betezsen je ne bio i szpovedati sze je tŭdi ne scseo. Telko je szpoznao. ka drŭgoga ztém iménom nega v toj vulici, da szo ovi szkoro vszi protestantje.

Z postenja mi sztolec ponŭdi, uaj szí vŭpocsiném i

naj szi moker oblecs poszühsim. Med tém sze v gucs vzeveva, i med gucsom mi odkrije szvoje szrcé; to mi tüdi ovadi, ka je zse dugo ne bio pri szpovedi. Jaz na to ovádo vu szrci genjen, szresno ga opominam i prelepo proszim, naj duzse ne odlasa pokore. nego, naj sze zdaj pritoj prlliki szpove. Ne szem ga zaman proszo i opominao; poszlühne me, dol szi poklekne i sz potrtim szrcom sze szpove.

Da je betezsen ne bio, preesisztiti szam ga ne mogoé; za szvéto precisiscsávanje szam njemi na drügi dén prvo szvéto meso odlocso.

Zaman szam ga csakao; ne je priso k precisiscsávaji. Miszlo szam szi, vendar sze njemi nje kákxa neprilika pri-petila, i vmemem sze z domi i pohodim ga. I kde ga nájdem? V trügi vöpresztretoga. Pobožno szi dolpoklekнем kre njegovoga tela i szresno molim za düsico, stera je tak náglo mogla z toga szveta odhájati. Po molitvi sze po hizsi okoli zglédnem i csüdno, na szteni váram tiszte zszenszke podobo, stera me vcseraj tak szilno szem zvála. Mati je bila pokojnoga, mati pokojna. Lübv njéna je vidla z ovoga szveta ono nevarscsino, vu steroj szin zshivé, vidla je grehe njegovoe, za volo steri sze on escse to noes pogübi, csi sze prle po szpovedi z Bogom ne z miri, záto dopüscseenje proszi od szmilenoga Jezusa i pride na té szvet szini po szpoved.

Isztina je záto to, ka szem pred to zgodbo püszto; lübv ne merjé, ne gráta trda po szmrti, kak telo, nego dale sze zsari i szveti na té szvet, naj bi deca i rodbina szpoznali, ka v purgatoriumszkom ognji trpécsa materinszka düsa, ka v njem jokajocsa rodbinszka düsa vnogo zvedi po Jezusi od njihovoga zshivlenja, vnogo od njihovih grehov, to pa celo, ka sze osztála deca i rodbina zsnjé szpozabi, za njo ne molí. O molimo za nase pokojne vnogo i gosztokrát, ki sze z nász escse vu trplenji ne szpozábijo.

Szrcsen.

Glászi z domácsih fár i z celoga szveta.

Blagoszlavljanje krizsa sze je vrsilo vu pod Törjanszko farno szpadésoj obscini vu Velkoj Polani l. 1904. augusztusa 7-ga, na den zagovornika té obscine, szvétoga Donata püspeka i mantrnika. Po dokoncsanoj predgi stero szo Klekl Jozsef cserenszovszki, g. kaplan meli od vere i lü-bavi, kakti sterive dve jakosztí sze vszaki krscsenik pod krizsom more navcsili, sze je prelepa i velika proceszija vzdignola pod vodsztvom g. Kiss Pavla lendavszkoga esepresa, Szalai Stevana törjanszkoga plebanosa, Kosz Alojzija törjanszkoga i Klekl Jozsef cserenszovszkoga kaplana k lepo opletenomi, okincsanomi kamenomi krizsi, kde sze je blagoszlavljanje dokoncsalo. Na krizsi sze té krátke, lepe recsi dájo csteti: Hválen bodi Jezus Krisztus! Krizs je narejeni v Kiscell-i pri glaszovitnom kamnoszeki Kondor Jozsefi, pride pa na 210 koron, i dala szta ga Kelenc Matjas i Matjaséc Ferenc z V. Polane goriposztaviti. Po blagoszlavljanji sze je lüsztvó nazaj v kapelo povrnolo i Bogi hvalo dalo za szkazano dobrato.

Nevemo, jeli sze na postenjë krizsanomi Jezusi, ali komi drügomi taki po blagoszlóvi igra zacsela escse pred vecsernicov?

Toga meszeca 28-ga je pa drügo veszelje mela törjanszka fara. Po darovitnoszti Györköš Marka sztanovnika nediliskoga je v farno cérkev 420 koron vredna *krizsna pot* prisla, naj bi kincsila sztene sztarinszke male cérkvice te velike fare i naj bi verna krscsanszka szrca na lü-bav do krizsanoga Jezusa, na potrplivoszt vesila i nagibala. Té den je bilo blagoszlavljanje stero szo O. Varga Vitus z réda szv. Franciska, predsztójnik klostra Siklóskoga opravili.

Z Japonszkoga. Nemilosztivna bojna japonszkoruszka nam pogléd na to lüdsztvo i országe njegove obrné. Szamo od szébe nam pride pitanje, kakse vere szo te lüdjé. Odgovorim. Ruszi szo vecsinoma sztaroverci, krivoverci i ne

katolicsanci, ki katolicsanszke podlozsnike gátijo v obdrzsávanji njihove vere. Japonci szo pa poganje, stere je szv. Franciskus Kszaveriusz zse ednok na katolicsanszko vero szpravo; (csi glih ue vsze, ali po celom országi jo je razsiro) ali po njegovom odpotúvanji i po njegovoj szmrti szo poganszki kralovje dáli vsze katolicsance szpomoriti i katolicsanszki dühovnikov da nájnovesega vremena szo v ország ne püsztli. Dneszdén je to zse vecs ne zabranjeno i vrli miszionáriusje vreló sirijo vero katolicsanszko po celom országi. Eden minister, dvá velikiva vládniva cseszt-nika, nájvéksega szodniscsa 2 szodca, trinajszet poszlancov orszacskih, dvá podpreszednika orszacske hizse szo katolicsanci. V glávnom meszti v Tokio-i med dnévnimi novinami (stere vszaki dén zidejo) troje szo krcsanszke. Po tom sze vidi, keliko more zse tam katolicsancov biti, ki troje velike novine szvojimi penezi lehkó goridrszijo. Letosz na Telovo je trijezero lüdih bilo v Tokio-i pri procesiji. V drústvaj dobroga namena szo z véksega katolicsanci naprej posztávleni.

Nevören, ali nevucszen? Eden dühovnik je ednok na zseleznici potúvajocsi z ednov zsenszkov potúvao pa kak, kak ne szta szí od vere zacsnola gucsati. Kda bi zsenszka vidla, ka jo dühovnik vecskrát oszramoti, je etak djala: „E, nihajmo szí to recs, jesz z ednov recsjov povem, ka jesz nikaj ne verjem.“ Na, csi sze vam tak vidi, bom rad mucsao, szamo edno pitanje mi escse dopüsztíte, je pravo dühovnik: „Kak je to mococse, ka szte vi, kak csedna zsenszka, tak neverni? Kak právíte, szte v katolicsanszkoj veri odgojeni, szte znám kde kaj csteli od té vere?“ Pa njoj je dvoje glaszovitne katolicsanszke knige imenüvaoj jeli je pozna. Zsenszka je odgovorila, ka ne. „Nego vi, ka, szte szte limogli nikda szveta vcsiti od katolicsanszke vere?“ Zsenszka je nikaj ne odgovorila. „V-katekizmus szte znám vcsászi li poglednoli potom toga tüdi, ka szte sole opravili?“ „Ka szí miszlítíte, djála je zsenszka, to je za pávre, to sze mojega sztálisa nebi szlisilo!“ — „Csi je tak — je djao mirovno dühovnik — te mi dopüsztíte, ka bom odkritoszresno gucsao. Vi szte pravili, ka szte nevörní, pa szte ne dobro pravili, ár bi vi to mogli praviti, ka szte

nevucseni.“ Pa je té dühovnik isztino meo, ár nájvéksi tao tisztih, ki sze déndenésnji za neverne vödávajo szo szamo nevucseni, szamo ka to ovaditi je szram, zalo sze raj za neverne pravijo, ár szí miszlijo z tem kakse postenjë szpraviti.

(*Kralica Rozsnov.*)

Rednikovo na glász davanje.

B. J. Rohonc. Escse ednok prav lepa hvála za januáriuski sznopics poszlano recs. Za trétji sznopics proszim razlaganje od szvecsnice. Do 14-ga naj bode prinasz.

Vszem. Escse ednok sze prav szrcsno zahválím vszem siritelom liszta za neobtrüdno delo i szkrb i vszem narocsnikom za ono goréce podpiranje, z sterim szo nas máli marijanszki dár goriprijali. Zaisztino veszélje obide vsze pizstatele toga liszta, kda vidijo, ka je vrlo szlovenszko lüsztvó na prvi hip dvejézero sznopicsov na ednok razneszlo i ka sze prvi sznopics znova more stampati za volo velikoga racsuna novih narocsnikov. Bog daj, kabi „Marijin liszt“ lehko ino hitro hodo, kabi szí meszto pizszkao ne szamo na „Dolinszkóm“ i „Ravenszkom“, nego na „Goricskom“ tüdi.

Edno escse. Vnogokrat potrebüje sto kákasi tanács na dühoven zsitek ali na drügo recs gledocs, vnookrát szí sto kaksih recsih nemore razlozsiti, tem sesé „Marijin liszt“ tüdi na pomocs biti ino njim düso na kelko je mogocse, razszvetiti i potolázsiti. Edno zseli szamo od njih: edno pizszmo naj napisejo redniki v Cserenszovce (Cserencsóc, Zalam.) ino sze njim v liszti pod tém iménom „Rednikovo na glász davanje“ na pitanje z lübéznoszti odgovor dá.

Naznánje.

Vnogo tersi csloveka na tom szveti. Jezus szam právi, ka vszaki dén má szvojo nevoló. Csi nasz nikaj ne batri, ne obvŭpano zdvojimo. Molitev je tiszta recs, stera nam batrivánje, trost vlejí v szreé, ár nasz pripela k Ocsi vszeh sziot, k gószpodnomi Bogi. Moliti, Bogi szlŭzsiti moremo záto dobro znati, csi scsémo krizse i tezsáve mirno nosziti na szveti. Nájbole znana molitev je molitev szvetoga roznoga venca, ali na krátci szvétoga csiszla. To lŭdsztvo náj ráj má, ár je nájlezsesa i nájlepsa ; nájlezsesa, da sztoji z „ocsa nasa“ i z „zdave Marije,“ ka vszi znájo moliti ; náj lepsa pa, ár je znébe nam dána Moli sze pa ta molitev na tak zváno i od vszeh nász poznano „csiszlo.“ Tá csiszla sze vnogokrát ne dobijo kŭpiti, vnogokrát szo predráge, vnogokrát sze pa nemorejo dati blagoszloviti i tak sze na nje nemorejo odpŭsztki zadobiti, steri pa od nász, csi szmo ne v szmrtnom grehi i od purgatoriumszkih dŭsic vnogo kastig i trpljenja odvnréjo. Záto naj lŭdsztvo k fál i k z odpŭsztki obdeljenim csiszlam pride, podpisani je pripraven vszakom blagoszloviti i poszlati ; ali csiszlo sze more prle dolkŭpiti, da blagoszlovljeno delo sze neszme odávati, i csi sze odá, odpŭsztki szo zgŭbleni. Nájbolse je peneze naprej vkŭp pobrati i podpisanomi notri poszlati, vecs jih naj na ednok dá narocsiti, te lahko ide to. Haszka za szébe nesesem, za trŭd placso od Marije zselem, vam pa sziomáki dvoji haszek vesinim : dŭsevnoga : blagoszlov sz odpŭsztki, vremenitnoga : prsparane krajcare.

Imenŭvana csiszla szo :

1. Málo csiszlo za deco, belo, rdecse . . .	po 4 krajcareh
2. Vékse	zsute 6 . .
3.	csarno 8 . .
4. Málo	csrnkaszto 5 . .

Vszebina:

1. Szrcsen: Nevtepeno Poprijeta Devica Marija (II.) 33
2. Szrcsen: Med Szrea Jezusovoga pétkih te devét. 37
3. Bassa Ivan: Szvéta rodovina 39
4. Szrcsen: Zakaj sze jaz pri Jezusi rad drzim (II.) 43
5. Szobocsánec: Pokora 45
6. Dober Prijátel: Devica (II.) 55
7. Szrcsen: Lúbézen ne merjé 60
8. Glaszi iz domacsih far in iz szveta 62

Rednikovo na glász dávanje.

Prvi i drügi sznopics sze dobi pri Klekl Józsefi kaplan v Cserencsovci (Cserencsóc, Zalamegye.)

Csiszti dohodki lizta sze obrnejo na zidanje ednoga szamosztana (klostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.
